

طرح جامع پردیس دانشگاه فردوسی مشهد

۱۳۹۴-۱۴۱۴

پردیس دانشگاه فردوسی مشهد

۸- مبانی برنامه ریزی کالبدی پردیس

۹- اصول و مبانی طراحی پردیس

۱۰- ترافیک و حمل و نقل در پردیس

۱۱- مبلمان، علایم و نشانه ها در پردیس

۱۲- اصول منظر و محیط زیست

۱۳- پدافند غیر عامل در پردیس دانشگاه

۱۴- اصول و مبانی ساختمان و جزئیات اجرایی

۱- مطالعات پایه (تاریخی، تحلیلی و ...)

۲- مبانی برنامه ریزی دانشگاه - سند چشم انداز

۳- شناخت کالبدی- فضایی دانشگاه

۴- شناسنامه ساختمان دانشکده ها

۵- مبانی معماری دانشگاه

۶- نمونه های طرح های جامع دانشگاهی

۷- تحلیل فضایی کاربری های پردیس

تاریخچه دانشگاه فردوسی مشهد

پیشنهاد اولیه راه اندازی دانشگاه مشهد در سال ۱۳۱۳ ه.ش ثبت و تأسیس آن در سال ۱۳۱۸ ه.ش به وزارت معارف ابلاغ رسمی شد. سپس دانشکده ادبیات در سال ۱۳۴۴ ه.ش تأسیس و پس از آن به ترتیب دانشکده علوم معقول و منقول (سال ۱۳۳۷ ه.ش)، دانشکده علوم پایه (سال ۱۳۴۰ ه.ش)، دانشکده دندانپزشکی (سال ۱۳۴۴ ه.ش)، دانشکده علوم دارویی و تغذیه (سال ۱۳۵۰ ه.ش)، دانشکده علوم تربیتی و روان شناسی (سال ۱۳۵۲ ه.ش)، دانشکده کشاورزی (سال ۱۳۵۲ ه.ش) و دانشکده مهندسی (سال ۱۳۵۳ ه.ش) به ترتیب به مجموعه دانشگاه مشهد افزوده شدند. در سال ۱۳۵۳ ه.ش دانشگاه مشهد به عنوان دانشگاه فردوسی تغییر نام یافت. از آن پس با ضرورت **دانشگاه مشهد به عنوان** گسترش آموزش به خصوص در سال **سومین دانشگاه کشور در** های پس از انقلاب اسلامی دانشکده های **سال ۱۳۲۸ ه.ش با تبدیل** علوم اداری و اقتصادی (سال ۱۳۶۶ ه.ش)، **آموزشگاه عالی بهداشتی** دامپزشکی (سال ۱۳۷۰ ه.ش)، تربیت بدنی و **به دانشکده پزشکی** علوم ورزشی (سال ۱۳۷۲ ه.ش)، علوم

ریاضی (سال ۱۳۷۵ ه.ش)، منابع طبیعی و محیط زیست (سال ۱۳۸۳ ه.ش) و معماری و شهرسازی (سال ۱۳۸۴ ه.ش) یکی پس از دیگری به دانشگاه فردوسی مشهد اضافه شدند.

در راستای شکل گیری این دانشگاه پروفیسور ابرلین فرانسوی نقش بسزایی داشت. او نخستین رئیس دانشکده علوم پزشکی دانشگاه تهران و مسئول راه اندازی آموزشگاه عالی بهداری در مشهد بود. پس از افتتاح رسمی دانشکده پزشکی در سال ۱۳۲۸ ه.ش و دانشکده ادبیات در سال ۱۳۳۴ ه.ش وزارت فرهنگ وقت، موجودیت سومین دانشگاه ایران را در سال ۱۳۳۵ ه.ش، با نام دانشگاه رضوی و به ریاست آقای دکتر سامی راد اعلام نمود و دانشگاه فعالیت خود را با ۳۶۸ دانشجو آغاز کرد.

بر اساس سالنامه آماری سال ۱۳۹۲، دانشگاه فردوسی مشهد با ۱۹۹۱۰ دانشجو، ۷۵۳ عضو هیئت علمی و ۱۲ دانشکده تا به امروز به فعالیت خود ادامه داده است.

پردیس دانشگاه فردوسی مشهد

دانشکده پزشکی
دانشگاه فردوسی مشهد

Ferdowsi University of Mashhad Campus Master Plan

تاریخچه کالبدی دانشگاه فردوسی مشهد

در ابتدای دهه ۴۰، ساختمان دانشکده ادبیات که از اولین دانشکده های زیرمجموعه دانشگاه بود، در محل سه راه ادبیات (خیابان شاهرخ) ساخته شد. در سال ۱۳۴۱، ش.دانشکده علوم در مجاورت دانشکده ادبیات تأسیس شد و شروع به فعالیت نمود. در سال ۱۳۴۷، ش.هیأت امنای دانشگاه با

پیشنهاد تهیه طرح جامع دانشگاه موافقت نمود و

ساخت و سازه‌های داخل پردیس شروع شد. اولین بنای ساخته شده در پردیس دانشگاه مشهد متعلق به آقای دکتر برداردان با کاربری منزل مسکونی ایشان بوده که پس از سال‌ها تغییر و تحول هم اکنون به عنوان مهد کودک پردیس دانشگاه فردوسی مشهد مورد استفاده قرار دارد. ساختمان خوابگاه ۵ طبقه در سال ۱۳۵۲-۱۳۴۷.ش به عنوان اولین بنای ساخته شده برای دانشگاه مشهد به بهره برداری رسید و پس از آن کاربری‌هایی چون زمین ورزشی ۲۲ بهمن (کنونی)، استخر، کتابخانه و مرکز تحلیل و ترویج کشاورزی تا سال ۱۳۵۳.ش بنا گردیدند.

اهداف کلان ۱۰ساله دانشگاه فرودسی مشهد

۱. افزایش جذب دانشجویان نخبه و مستعد، دستیابی به جایگاه ممتاز آموزشی به ویژه در تحصیلات تکمیلی، توسعه محیط یادگیری خلاق و جذاب، ارتقا اثر بخشی آموزش، ایجاد رشته‌ها و حوزه‌های بین رشته‌ای جدید، تربیت متخصصان، پژوهشگران و کارآفرینان توانمند و متعهد متناسب با نیازهای جامعه؛

۲. افزایش تولیدات علمی، گسترش مراکز و ایفای نقش مؤثر در
نهادهای پژوهشی و دستیابی به جایگاه پژوهشی
حفظ و بهبود محیط زیست و تحقق دانشگاه
ممتاز در سطح ملی و فراملی؛

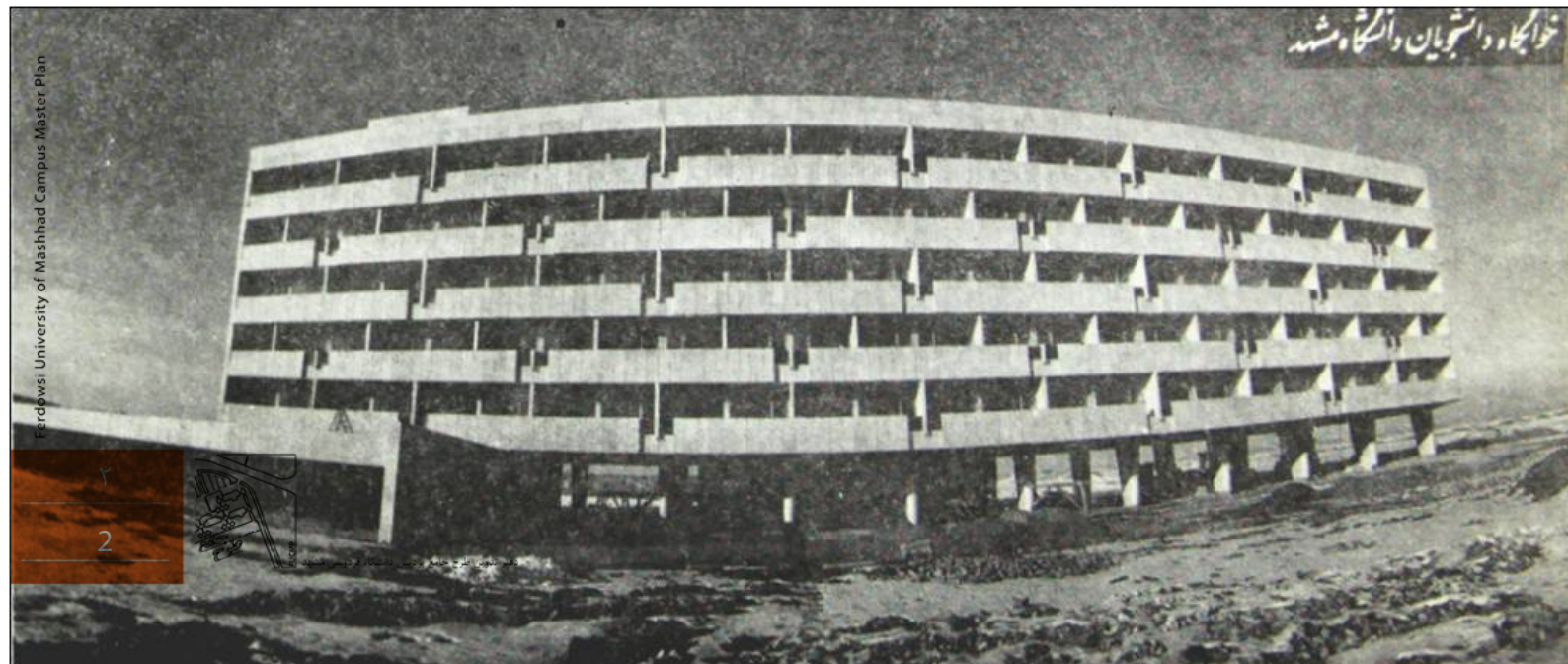
۳. تولید و توسعه دانش فنی، بهره‌گیری از فناوریهای پیشرفته، کاربردی نمودن یافته‌های علمی در جامعه و تجاریسازی دستاوردهای پژوهشی و افزایش ثبت اختراعات؛

۴. ترویج و نهادینه‌سازی فرهنگ اسلامی- ایرانی،
فضائل اخلاقی، روحیه ایثار و آزادی و تقویت
مشارکت گروهی و انضباط اجتماعی و ایجاد
محیطی شاداب و پویا در انجام فعالیت‌های علمی؛
۵. برخورداری از نظام مدیریت اثربخش و بهبود مستمر
آن؛

۶. برخورداری از منابع انسانی کارآمد و شایسته، ملتزم به ارزش‌های اسلامی و اخلاق حرفه‌ای و دارای ساختار بهینه؛

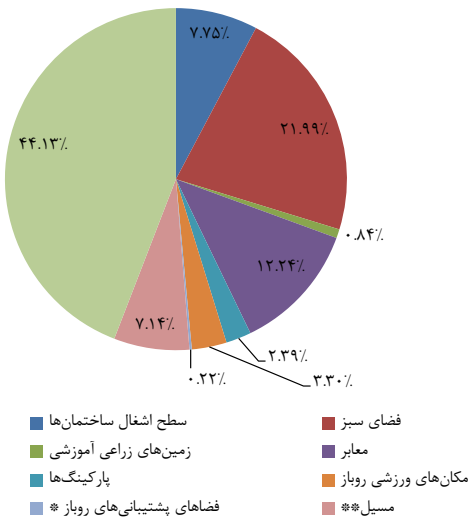
خوابگاه ۵ طبقه (پردیس ۱)
اولین ساختمان احداثی پردیس دانشگاه

شناخت کالبدی- فضایی

بر طبق آمار سال ۱۳۹۲ مساحت ساختمانهای دانشگاه ۳۶۱۵۴۳,۳۴ مترمربع می باشد که ۴۳٪ این مساحت را فضاهای آموزشی، ۷٪ را فضاهای کمک آموزشی، ۴٪ سالن های غذاخوری، ۳,۵٪ را فضاهای پژوهشی، ۵٪ را فضاهای اداری، ۵,۵٪ را فضاهای خدماتی، ۳٪ را فضاهای فرهنگی، ۴٪ را کتابخانه ها، ۴٪ را سالن های ورزشی سرپوشیده و ۲۱٪ را خوابگاه های دانشجویی به خود اختصاص داده اند.

نسبت فضاهای باز به عرصه پردیس دانشگاه فردوسی مشهد

نمودار ۱- نسبت فضاهای باز پردیس دانشگاه فردوسی مشهد به عرصه آن
منبع: دفتر تدوین طرح جامع پردیس دانشگاه فردوسی مشهد

مکان	مساحت (متر مربع)	سهم فضاهای باز
عرصه کل	۲۴۳۷۶۰۱.۱۷	۱۰۰٪
اعیان	۳۶۱۵۴۳.۳۴	-
سطح اشغال ساختمان ها	۱۸۸۹۸۶.۹۰	۷.۷۵٪
فضای سبز	۵۳۶۰۹۲.۹۰	۲۱.۹۹٪
زمین های زراعی آموزشی	۲۰۵۴۲.۴۰	۰.۸۴٪
معابر	۲۹۸۳۴۲	۱۲.۲۴٪
پارکینگ ها	۵۸۳۱۸۵۰	۲.۳۹٪
مکان های ورزشی روباز	۸۰۳۳۴.۹۶	۳.۳۰٪
فضاهای پشتیبانی های روباز *	۵۳۷۳.۷۴	۰.۲۲٪
مسیل **	۱۷۳۹۵۵.۲۰	۷.۱۴٪
زمین های بایر	۱۰۷۵۶۵۴.۵۷	۴۴.۱۳٪

اصول و مبانی چشم انداز پردیس دانشگاه فردوسی مشهد

در سال های اخیر اصول چشم اندازهای دانشگاه های کشورهای اسلامی توجه به آداب و سنن اسلامی با استفاده از طراحی معاصر و نگاه به آینده است. بر مبنای بررسی های صورت گرفته و تلفیقی از نیازهای کالبدی با دیدگاه های ارزش محور، چشم انداز کالبدی دانشگاه فردوسی مشهد بدین شکل تعریف گردیده است:

چشم انداز کالبدی پردیس دانشگاه فردوسی مشهد؛ گسترش و بهبود نیازهای فضایی دانشگاه همراه با حفظ و توسعه پایدار الگوهای معماری ایرانی- اسلامی است.

مهمترین اهداف طرح جامع پردیس دانشگاه فردوسی مشهد شامل موارد زیر است:

- ایجاد حس قوی از مکان و افزایش احساس تعلق؛
- توسعه محیطی علمی، پویا، سالم و خلاق؛
- ایجاد محیط های جمعی و تعاملی دلپذیر؛
- توجه به معیارهای طراحی معماری، شهری و زیست محیطی؛
- ارتباط محیط های یادگیری داخل پردیس با اجتماع بیرونی؛
- توسعه خوانایی محیط؛
- ارتباط آموزش، پژوهش و تجربه از طریق ایجاد محیط ها پاسخگو و پردیس پایدار به عنوان یک نماد شهری- منطقه ای.

تعریف و ایجاد فضاهای جمعی در حاشیه مسیل
عرصه های تعاملات دانشجویی

Ferdowsi University of Mashhad Campus Master Plan

دفتر تدوین طرح جامع پردیس دانشگاه فردوسی مشهد

۱۳۹۵	۱۳۹۰	۱۳۸۵	۱۳۸۰	۱۳۷۵	۱۳۶۵	۱۳۶۰	۱۳۵۵	۱۳۵۰	۱۳۴۵	۱۳۴۰	۱۳۳۵	۱۳۳۰	۱۳۲۸
تغییر نام دانشگاه تأسیس دانشگاه تغییر آرم دانشگاه روسی دانشگاه سال بهره برداری دانشکده ها													
جدایی دانشگاه علوم پزشکی از دانشگاه فردوسی مشهد (۱۳۶۶) دانشگاه فردوسی مشهد (سال ۱۳۵۲) دانشگاه رضوی دانشگاه مشهد (سال ۱۳۴۵) دانشگاه رضوی دانشگاه مشهد (سال ۱۳۴۵)													
دکتر کاظمی (۱۳۶۲ تاکنون) دکتر کاظمی (۱۳۶۲ تاکنون) دکتر کاظمی (۱۳۶۲ تاکنون) دکتر کاظمی (۱۳۶۲ تاکنون) دکتر کاظمی (۱۳۶۲ تاکنون) دکتر کاظمی (۱۳۶۲ تاکنون) دکتر کاظمی (۱۳۶۲ تاکنون) دکتر کاظمی (۱۳۶۲ تاکنون) دکتر کاظمی (۱۳۶۲ تاکنون) دکتر کاظمی (۱۳۶۲ تاکنون) دکتر کاظمی (۱۳۶۲ تاکنون) دکتر کاظمی (۱۳۶۲ تاکنون) دکتر کاظمی (۱۳۶۲ تاکنون) دکتر کاظمی (۱۳۶۲ تاکنون)													
دانشگاه رضوی و علوم پزشکی دانشگاه رضوی و علوم پزشکی دانشگاه رضوی و علوم پزشکی دانشگاه رضوی و علوم پزشکی دانشگاه رضوی و علوم پزشکی دانشگاه رضوی و علوم پزشکی دانشگاه رضوی و علوم پزشکی دانشگاه رضوی و علوم پزشکی دانشگاه رضوی و علوم پزشکی دانشگاه رضوی و علوم پزشکی دانشگاه رضوی و علوم پزشکی دانشگاه رضوی و علوم پزشکی دانشگاه رضوی و علوم پزشکی دانشگاه رضوی و علوم پزشکی													

۱۳۸۰	۱۳۷۵	۱۳۶۴	۱۳۵۱	۱۳۴۹
۱۳۸۰	۱۳۷۵	۱۳۶۴	۱۳۵۱	۱۳۴۹
۱۳۸۳	۱۳۸۵	۱۳۸۸	۱۳۸۹	۱۳۹۰

احیای مسیر اکولوژیک در پردیس دانشگاه فردوسی مشهد

استراتژی ها و راهبردهای طراحی طرح جامع

استراتژی ها و راهبردهای طراحی در طرح جامع پردیس شامل موضوعات زیر است:

- ارتباط با شهر و محیط اطراف؛
- توجه به الگوهای معماری اسلامی- ایرانی در گذشته توأم با استفاده از طراحی معاصر؛
- طراحی سبز؛
- توسعه پیاده مداری در پردیس؛
- ایجاد ساختمان های به هم پیوسته؛
- استفاده بهینه از فضا و زمین های موجود؛
- معماری سازگار با محیط زیست؛
- توجه به استانداردهای فضایی روزآمد و معماری دانشگاه های آینده؛
- ایجاد مراکز اجتماعی یادگیری در حوزه های ۹ گانه فضایی پردیس؛
- ایجاد یک استخوان بندی و پیکره بندی فضایی اصلی خوانا در پردیس؛
- استفاده بهینه از پتانسیل های اکولوژیک در سایت دانشگاه و احیا مسیل ها به عنوان محورهای اکولوژیک و عرصه های تعامل دانشجویان؛
- ایجاد خوانایی در مرزهای فضایی دانشکده های ۱۲ گانه؛
- تجمیع کاربری های مشابه و پرهیز از پراکندگی کاربری ها در محدوده پردیس؛
- ایجاد محیط هایی دلپذیر و مفرح برای دانشجویان و دیگر کاربران فضا؛
- ایجاد حمل و نقل سبک سبز در محور اصلی و استخوان بندی دانشگاه؛
- محدوده ورودی خوانا برای دانشگاه؛
- تقویت قلب اجتماعی- کالبدی دانشگاه (مرکز محله پردیس)؛
- افزایش قابلیت دسترسی آسان به فضاهای مختلف پردیس؛
- استفاده بهینه از کالبدهای موجود و بازسازی آن ها؛
- حداقل تخریب و حداکثر انعطاف پذیری در طرح های توسعه آتی؛
- احترام به تاریخچه کالبدی- فضایی پردیس و تلاش در راستای احیا خاطرات گذشته و حفظ ارزش های ماندگار آن؛
- رسیدن به سرانه عمومی ۹۰ متر مربع و سرانه فضای کالبدی ۲۷ متر مربع برای هر دانشجو؛

۱۰

10

دفتر تدوین طرح جامع پردیس دانشگاه فردوسی مشهد

استفاده از الگوهای معماری ایرانی- اسلامی: باغ
یادگیری دانشکده معماری و شهرسازی

دفتر تدوین طرح جامع پردیس دانشگاه فردوسی مشهد

- ۱- دانشکده ادبیات و علوم انسانی
- دکتر علی شریعتی
- ۲- دانشکده الهیات و معارف اسلامی
- شهید مطهری
- ۳- دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی
- ۴- دانشکده دامپزشکی
- ۵- دانشکده علوم اداری و اقتصادی
- ۶- دانشکده علوم پایه
- ۷- دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی
- ۸- دانشکده علوم ریاضی
- ۹- دانشکده کشاورزی
- ۱۰- دانشکده معماری و شهرسازی
- و هنرهای اسلامی
- ۱۱- دانشکده منابع طبیعی و محیط زیست
- ۱۲- دانشکده مهندسی
- ۱۳- سازمان مرکزی
- ۱۴- آمفی تئاتر مرکزی
- ۱۵- کتابخانه مرکزی
- ۱۶- مسجد حضرت زهرا (ص)
- ۱۷- مجتمع آبی پردیس و سالن ورزشی امام علی (ع)
- ۱۸- خوابگاه‌های پردیس ۳، ۵، ۶، ۷
- ۱۹- خوابگاه و سلف فجر
- ۲۰- امور دانشجویی
- ۲۱- مرکز آفرینش‌های هنری
- ۲۲- سالن ورزشی ۲۲ بهمن
- ۲۳- خوابگاه پردیس ۲ (ستاره ای)
- ۲۴- خوابگاه پردیس ۱ (پنج طبقه)
- ۲۵- مسجد امام رضا (ع)
- ۲۶- سوله هوا و فضا
- ۲۷- پژوهشکده نفت و گاز
- ۲۸- موزه

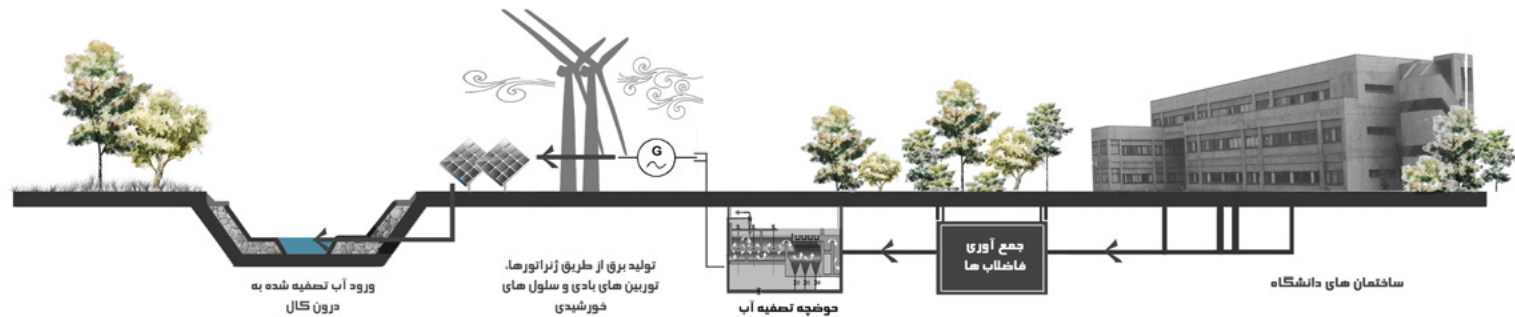

ایجاد فضاهای جمعی - شکل گرفتن پردیس در خاطره جمعی

ایده ها طراحی

- احترام به تاریخچه کالبدی- فضایی پردیس و تلاش در راستای احیا خاطرات گذشته و حفظ ارزش های ماندگار آن؛
- پارک خطی مطبق در لبه شمالی (حاشیه بولوار وکیل آباد)؛
- اختصاص بولوار پردیس شمالی به شهر- ایجاد پیاده راه و کوچه باغی شامل فضاهای عمومی و غرفه های متنوع شامل فروشگاه کتاب و ... برای پاسخگویی به نیازهای شهر و دانشجویان؛
- تبدیل ساختمان سازمان مرکزی فعلی به موزه و انتشارات دانشگاه که در ارتباط با شهر باشد؛
- احداث ساختمان های شاخص، در ورودی های شرقی، غربی و مرکز دانشگاه؛
- احداث ایستگاه های دانشجویی برای نشانه شناسی و خوانایی پردیس در محور شمالی- جنوبی؛ کاربری این ایستگاه ها (علاوه بر ایستگاه حمل و نقل سبز) ارائه خدمات دانشجویی مانند بوفه، تکثیر و ... می باشد؛
- پل های عبوری از مسیر در هر ناحیه. نمادی از کاربری های مجاور؛
- مسیرهای حرکتی پیاده در ارتفاع؛
- طراحی چهارباغ های چهارگانه در محورهای اصلی ورودی پردیس الهام گرفته از الگوهای باغ ایرانی؛

تولید و استفاده از انرژی های پاک
سلول های فتوولتائیک، آب های
خاکستری، توربین های بادی

۱۴

14

دفتر تدوین طرح جامع پردیس دانشگاه فردوسی مشهد

پردیس پایدار

رعایت اصول معماری سبز در ساختمان ها و طراحی پردیس بر مبنای استفاده بهینه از منابع و صرفه جویی در مصرف انرژی از موضوعات بسیار مهم در طراحی آتی پردیس می باشد:

- گسترش حمل و نقل سبک و سبز؛
- توسعه دوچرخه سواری در پردیس؛
- گسترش پیاده مداری؛
- تفکیک زباله در کاربری ها؛
- استفاده از تصفیه خانه جهت استفاده از آب های خاکستری؛ (بازیافت آب)
- مصالح سالم؛
- بکارگیری سبک های معماری سازگار با محیط زیست؛
- استفاده از بام؛
- استفاده از نور طبیعی؛
- حفظ و توسعه گونه های جانوری و گیاهی؛
- تولید و استفاده از انرژی های پاک؛

معماری سازگار با محیط زیست
ساختمان های متکی به خود
بومی گرایی نوین
استفاد از بام
استفاده از نور طبیعی

ایجاد حمل و نقل سبز، مسیر دوچرخه

ترافیک در طرح جامع پردیس دانشگاه فردوسی مشهد

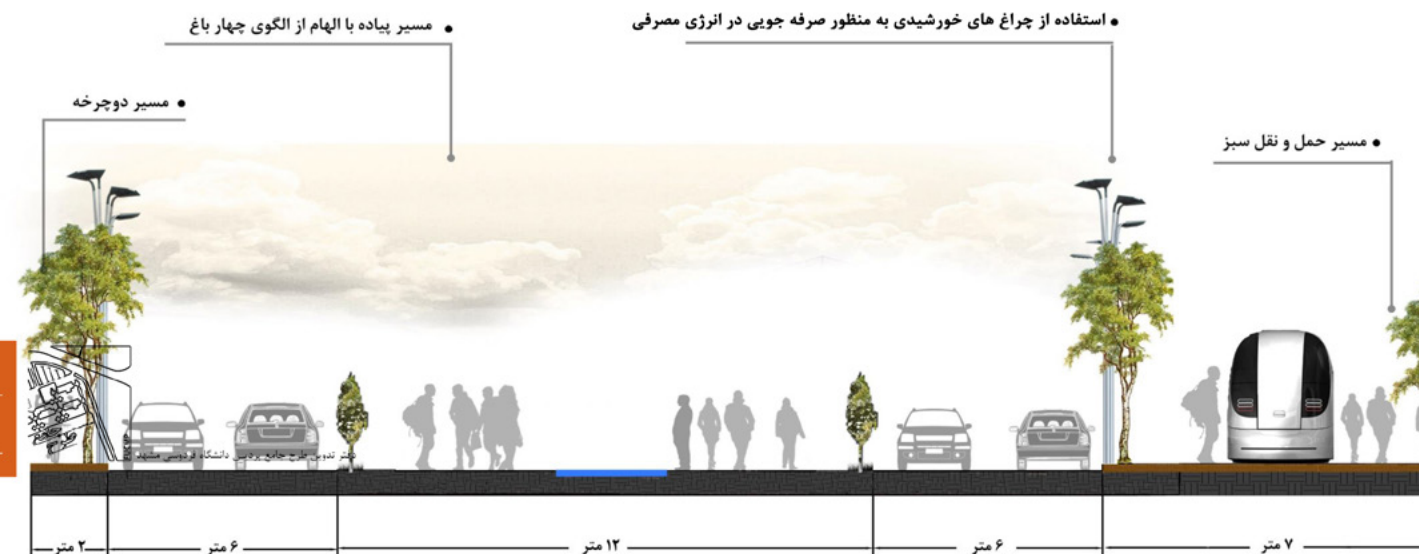
حمل و نقل سبز در پردیس

در پردیس دانشگاه، توسعه حمل و نقل سبز جهت کاهش آلودگی هوا؛ در نظر است. ایجاد محور سبز حمل و نقل شمالی- جنوبی در استخوان بندی پردیس در سه مرحله محقق می گردد. دیگر اهداف مهم در موضوع حمل و نقل شامل:

- کاهش انتشار CO₂ تا ۴۰٪؛
- توسعه پیاده مداری؛
- معرفی ۴ درجه شریانی با توجه به استانداردهای جهانی به عنوان سلسله مراتب راه‌ها؛
- تقویت محصوریت معابر؛
- اختلاط ایمن راه‌های سواره و پیاده؛
- در نظر گرفتن راهکارهایی جهت کاهش ۲۰٪ گازهای گلخانه‌ای در افق ۱۴۱۴ ه.ش؛
- ورودی‌های خوشامدگو برای پیاده و سواره؛
- ایجاد امکان دسترسی سواره، پیاده، دوچرخه و حمل و نقل عمومی داخلی به همه نقاط در پردیس؛
- خوانایی پردیس هم برای کاربران و هم برای تازه‌واردها؛
- ایجاد محور شرقی- غربی در حاشیه مسیل و در اولویت دوم محور شمالی- جنوبی با ایجاد سیستم حمل و نقلی سبز؛

مقطع عرضی توسعه آتی پردیس دانشگاه فردوسی

حمل و نقل سبز در پردیس

Ferdowsi University of Mashhad Campus Master Plan

۲۴

24

۲۵

25

دفتر تدوین طرح جامع پردیس دانشگاه فردوسی مشهد

طرح جامع کالبدی پردیس دانشگاه فردوسی مشهد

۱۳۹۴

FERDOWSI UNIVERSITY OF MASHHAD
CAMPUS MASTER PLAN

فهرست فضاها

۱-۲. پردیس اصلی دانشگاه	۱-۲.۱. دانشگاه کشاورزی
۲-۲. توسعه دانشگاه هنر و معماری	۲-۲.۱. کارگاه های مهندسی کشاورزی
۲-۲. زمین ورزشی امام رضا	۲-۲.۲. کتابخانه فاضلی
۲-۲. سالن ورزشی سرپوشیده	۲-۲.۳. ایستگاه ورزشگاهی
۲-۲. دانشگاه و انتشارات دانشگاه	۲-۲.۴. موزه خانه دانشگاه کشاورزی
۲-۲. کار دانشگاه	۲-۲.۵. پژوهشگاه زیارت
۲-۲. فرهنگ ها و فرهنگ های کتاب	۲-۲.۶. توسعه دانشگاه کشاورزی
۲-۲. دانشگاه، فنی و مهندسی	۲-۲.۷. دانشگاه منابع طبیعی و محیط زیست
۲-۲. کارگاه های مهندسی	۲-۲.۸. کتابخانه
۲-۲. موزه خانه مهندسی	۲-۲.۹. فرهنگش (کتابخانه مرکزی سابق)
۲-۲. زمین ورزشی مهندسی	۲-۲.۱۰. موزه دانشگاه (توسعه مجموعه ک)
۲-۲. توسعه دانشگاه فنی و مهندسی	۲-۲.۱۱. زمین ورزشی ۲۲ پهن
۲-۲. دانشگاه دامپزشکی	۲-۲.۱۲. آذاری دانشگاه
۲-۲. پردیس غربی (طهران باغچه)	۲-۲.۱۳. دانشگاه گیاهات و علوم انسانی دکتر علی شریعتی
۲-۲. پارک انرژی	۲-۲.۱۴. دانشگاه اقتصاد و علوم انسانی
۲-۲. سوله های غذا	۲-۲.۱۵. دانشگاه الهیات و معارف شیعه مطهری
۲-۲.۱۰. فرهنگی (توسعه سوله های غذا)	۲-۲.۱۶. دانشگاه علوم تربیتی
۲-۲.۱۱. پژوهشگاه مطالعات اسلامی و بحث و کار	۲-۲.۱۷. پارک فناوری
۲-۲.۱. کتابخانه مرکزی	۲-۲.۱۸. مرکز پژوهشی
۲-۲. توسعه کتابخانه مرکزی	۲-۲.۱۹. مسجد امام رضا (ع)
۲-۲. مسجد حضرت زهرا (س)	۲-۲.۲۰. فرهنگش
۲-۲. پاساژ پهلوانی دانشگاه	۲-۲.۲۱. مرکز آموزش های هنری
۲-۲. سالن اجتماعات	۲-۲.۲۲. خدمات
۲-۲. اداره مرکزی دانشگاه	۲-۲.۲۳. پارک آلمان
۲-۲. دانشگاه علوم پایه	۲-۲.۲۴. گفتنی
۲-۲. توسعه دانشگاه علوم پایه	۲-۲.۲۵. زمین های ورزشی حاشیه دانشگاه
۲-۲. پژوهشگاه انرژی نوری	۲-۲.۲۶. هتل دانشگاه
۲-۲. آفتاب نما	۲-۲.۲۷. پردیس دانشگاه (بازار رمضانی)
۲-۲. آبیرونی	۲-۲.۲۸. حوضچه
۲-۲. مدرسه ابتدایی	۲-۲.۲۹. توسعه حوضچه
۲-۲. چمنستان خرد	۲-۲.۳۰. توسعه سفیر مرکزی
۲-۲. برج فناوری	۲-۲.۳۱. توسعه سفیر مرکزی
۲-۲. دانشگاه	۲-۲.۳۲. کوی آسانید دانشگاه
۲-۲.۱۰. پردیس شرقی (دورگه آسانید)	۲-۲.۳۳. مایه مارک دانشگاه
۲-۲.۱۱. پردیس جنوبی (دورگه آسانید)	۲-۲.۳۴. پژوهشی (پژوهشگاه انرژی سحر)
۲-۲.۱. ورزشگاه	۲-۲.۳۵. ایستگاه دانشجوی
۲-۲.۲. سرود، تربیت بدنی	۲-۲.۳۶. پردیس جوانی (مطهر باغچه)
۲-۲.۳. مجموعه ای امام علی	۲-۲.۳۷. پارک حوضی حاشیه دانشگاه
۲-۲.۴. توسعه دانشگاه تربیت بدنی	۲-۲.۳۸. شناسنامه چندمنظوری
۲-۲.۵. ورزشگاه	
۲-۲.۶. ایستگاه خطه	

مقیاس: ۱:۴۰۰۰

۵۰ ۱۰۰ ۲۰۰ ۴۰۰

مشهد، میدان آزادی، پردیس دانشگاه فردوسی مشهد، دانشکده معماری و شهرسازی و هنر اسلامی

کد پستی: ۹۱۷۷۹۴۸۹۴۴

صندوق پستی: ۱۶۸۳-۹۱۷۷۵

تلفن: ۱۶-۳۸۸۰۶۸۱۴

نمابر: ۳۸۷۸۰۷۰۷

نشانی الکترونیک: fucmp@ferdowsi.um.ac.ir

FERDOWSI UNIVERSITY OF
MASHHAD

CAMPUS MASTER PLAN

EXECUTIVE SUMMARY 2015-2035